

REACTIE OP HET ARTIKEL VAN LEEN SPEELMAN

Met dank aan Leen Speelman (voor z'n waardevolle bijdrage aan de discussie) en aan de Moerredactie (voor de gelegenheid kort te reageren). Hoewel het mogelijk zou zijn uitvoerig in te gaan op het hiervoor geplaatste artikel, beperk ik mij tot enkele kanttekeningen.

De Bestuursraad van de SLO heeft besloten het Uitvoeringsplan van de projectgroep Leerplanontwikkeling Basisschool (pgLOB) voor de periode 1980-1982 goed te keuren. Over de besproken discussienota zal dus verder volgens plan worden gediscussieerd. Ook met de ACLO's. In het voorjaar 1981 verschijnt een verslag van alle gevoerde discussies. In 1982 verschijnt dan een tweede versie van het onderwijsleerplan basisschool. In 1983/1984 een volgende versie (enzovoorts?). Het uitvoeringsplan van de pgLOB, waarin het allemaal staat, is op aanvraag verkrijgbaar bij de SLO.

De projectgroep Leerplanontwikkeling Basisschool werkt zelf aan zowel het model voor een onderwijsleerplan als aan modellen voor schoolwerkplannen. Vooral dat laatste gebeurt in nauwe samenwerking met scholenkoppels. Ook wordt met die koppels van kleuter- en lagere scholen aan materiaal voor de dagelijkse onderwijspraktijk gewerkt. Vooral aan dat laatste werken veel vakgerichte projecten van de SLO. De pgLOB werkt met deze projecten samen. In het werk van de projectgroep is de drieluikgedachte dan ook goed zichtbaar. Overigens is die gedachte binnen de pgLOB ontstaan. Voor de pgLOB-publicaties verwijs ik naar het SLO-magazine 'Leerplanzaken'.

In bovenstaand artikel komt een deductieve denktrant aan de oppervlakte: van wet naar lesplan. Zo werkt de pgLOB zeker niet. Een model voor een onderwijsleerplan bevat namelijk niet wat de wetgever voorschrijft, maar beschrijft

ontwikkelingen in/van vernieuwingsscholen. Zo ontstaan ook modellen voor schoolwerkplannen. De modellen die de pgLOB ontwikkelt, moeten dus getoetst worden aan de uitgangspunten (criteria!) van het innovatieproces.

Criteria of richtlijnen? Sommige richtlijnen zullen de functie van criterium hebben. Voor scholen die laat op gang komen zal het duidelijk moeten zijn dat een goed schoolwerkplan melding maakt van zelfstandig werken. De schoolpraktijk dus ook. Om 'zelfstandig werken' daar te realiseren heeft men richtlijnen nodig. Zo ook voor het samenstellen van schoolwerkplannen. Criterium: over die en die zaken zal geschreven moeten worden (inhoudscategorieën); richtlijn: zo zou je het kunnen doen (beredeneerde inhoudsopgave, waardoor pas de samenhang — vgl. nog eens de Contourennota! — duidelijk wordt). We werken eraan deze richtlijnen vooral te betrekken op wat we het communale vormingsaanbod noemen. Stelt het basisonderwijs zich hiervoor niet garant, dan zal het onzes inziens vlug gedaan zijn met 'selectievrij' basisonderwijs. Want alleen aan het voortgezet onderwijs ligt het toch ook niet? Hoofdstuk V van de discussienota geeft een aantal mogelijkheden voor de samenhang tussen gebruikssituaties en ondersteunende activiteiten. Dat is namelijk niet alleen een taalonderwijszaak!

Als de school met het hoofdstuk komt aanzetten ... bespreken Leen, lijkt me. Daar is het voor! Trouwens, begeleiders en leerkrachten van de Ontwikkelingsprojecten zullen we in februari '81 hierover hopelijk nog spreken.

*Ruud Gorter
coördinator projectgroep Leerplanontwikkeling
Basisschool (pgLOB),
SLO, Enschede*